

ශ්‍රී ලාංකේය ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයාගේ සමුද්‍රාශ්‍රිත අන්තර් සබඳතා පිළිබඳ පුරාවිද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

ඒ.එල්.ටී. සෙව්වන්දි⁵

ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයා ශ්‍රී ලංකාවේ වාසය කරන ලද්දේ කොපමණ කාලයකට පෙරාතුව ද යන්න සාධනය කළ හැකි වනුයේ, ප්‍රාග් ඓතිහාසික වාසස්ථාන වලින් ලැබෙන ද්‍රව්‍යාත්මක සාධක තුළිනි. ක්‍රි.ව. 1939 සිට අද්‍යර කිහිපයක් ඔස්සේ සිදු කළ පර්යේෂණ ලිඛිත ඉතිහාසයෙන් එපිට යුගය පිළිබඳ ව දත්ත සාධනයට උපකාරී විය. "අප්‍රිකාවෙන් නික්ම යාමේ න්‍යාය" හා සසඳමින් ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයා ශ්‍රී ලංකාවට සංක්‍රමණය වී ඇත්තේ සමුද්‍රාශ්‍රිත කලාපය භාවිත කරමින් බවට මතවාද ගොඩ නැගී තිබේ. බුන්දල, පතිරාජවෙල වැනි ප්‍රාග් ඓතිහාසික ස්ථානයන්ගෙන් අදින් වසර 125,000 කට පෙරාතුව වාසය කළ ප්‍රාග් මානවයින් පිළිබඳ ව සාධක ලැබීමෙන් එකී සංවාදය තර්කාණුකූල මඟකට යොමු වී ඇත. වෙරළාසන්න කලාපය තුළ ජීවත් වූ ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයා සමුද්‍රාසන්න කලාපයේ සිට තෙත් කලාපය වෙතට විතැන් වූවද සමුද්‍රාශ්‍රිත ජනයා සමඟ සෘජු අන්තර් සබඳතා පවත්වන්නට විය. ඒ අනුව මෝරුන්, බෙල්ලන්, කකුළුවන්, කැස්බෑවුන්, මඩුවන් වැනි මත්ස්‍ය විශේෂ සහ ඉකිරින් ආදී සමුද්‍ර ජීවීන්ගේ ආහාර ලෙස භාවිත කළ බවට සාධක ආසියන්ගල, බටදොඹලෙන, කිතුල්ගල, බෙලිලෙන සහ කුරගල වැනි ප්‍රාග් ඓතිහාසික වාසස්ථානයන්ගෙන් අනාවරණය වී ඇත. මෙ වැනි සමුද්‍ර ජීවී අවශේෂයන් අනාවරණය වීමෙන් ප්‍රාග් මානව ජීවක රටාව පිළිබඳ ව සංකල්ප ගොඩනැගීමේ අවකාශය සැලසේ. ආහාර සුලභතාවය මත වෙරළ කලාපය භාවිතයට ගත් ප්‍රාග් මානවයා සමුද්‍ර ජීවී විශේෂයන් හඳුනාගැනීම, මුහුදු තරණය කොට දඩයම් කිරීම සහ සරල භාෂණික ක්‍රමවේද යොදා ගැනීම පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කර ඇත. සමුද්‍ර ජීවීන් යොදා ගනිමින් ආහාර අවශ්‍යතාවය, පළඳනා නිර්මාණය, අභිචාර විධි සහ භාණ්ඩ හුවමාරුව සිදු කරන ලද බවට පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක රැසක් පර්යේෂණ මඟින් අනාවරණය විය. සමුද්‍රාශ්‍රිත කලාපය සමඟ සෘජු අන්තර් යැපීම් රටාව ගොඩ නැගීමට ප්‍රාග් මානවයා උත්සාහ ගත් බවට ප්‍රබලත ම සාධකය ආහාර අවශේෂයන් ය. ඒ මත පදනම් ව ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානව සන්දර්භයේ විවිධ අවස්ථාවන් ප්‍රතිරූපණය කිරීමේ අවස්ථාව ලැබී ඇත. සමුද්‍රාසන්න ජනාවාස වන බුන්දල, පතිරාජවෙල, උස්සන්ගොඩ, මිනිහාගල්කන්ද වැනි ස්ථාන වලින් මෙන් ම තෙත් කලාපීය ගුහා වලින් ද වෙරළාසන්න කලාපීය අන්තර් සබඳතා පිළිබඳ ව සාධක හමු වීම විමර්ශනයට ගත යුත්තකි. ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයාගේ සංචරණ රටාව තෙත් කලාපයට පමණක් සීමා නොවී වෙරළාසන්න කලාපය දක්වා ම ව්‍යාප්ත වූවකි. ස්වාභාවික පරිසරය හා ගැටෙමින් සරල ජීවන රටාව තුළ වෙනසක් ඇති කරමින් සමුද්‍රීය සම්පත් භාවිතයට ගැනීම ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානව සංසිද්ධීන්හි සුවිශේෂ අවස්ථාවක් වන්නට ඇත.

ප්‍රමුඛ පද: ප්‍රාග් ඓතිහාසික, එළිමහන් ස්ථාන, සමුද්‍රීය ජීවීන්, අන්තර් සබඳතා

⁵ ඉතිහාසය හා පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය, sewwandiliyanage8@gmail.com.